

Anna Lena Aas, teamleder for renhold på Løten Helsetun, er fornøyd med roboten Skureguri, som har lettet arbeidet til renholdsarbeiderne.

FOTO: MARIANN TVETE

Dreper bakterier med tåkerobot

Omtrent 100 sykehjem har tatt i bruk en robot som skal hindre smitte av bakterier. Men avdelingsoverlege Egil Lingaas mener det er bedre å

VASKE MANUELT.

- Dette er min beste arbeidskollega. Den er den mest trofaste, sier Anna Lena Aas, teamleder for renhold på Løten Helsetun, om roboten som de har døpt Skureguri.

Løten er blant kommunene som har kjøpt en norskprodusert robot som skal fjerne opptil 99,9 prosent av bakterier, virus og sporer fra luft, overflater og utstyr. Andre kommuner som har tatt i bruk roboten er Steinkjer, Ringsaker, Lørenskog og Asker.

Desinfiseringen skjer ved at en «tørr tåke» av hydrogenperoksid kleber seg til mikrobenes, etser seg igjennom det ytre skallet og oksiderer kjernen til mikrobenes. Når Aas skal desinfisere et sykerom med tilhørende bad, setter hun roboten inn på rommet, lar dora til badet stå åpen og åpner speilskapet.

- Tåken trenger inn også mellom klærne på klesstativet og i gardiner. Den tar alt. Det eneste vi trenger å kaste, er tannbørsten, sier hun.

Teamlederen mener roboten har store fordeler sammenlignet med manuell vasking.

- Når vi vasker, må vi rydde hele rommet. Vaskeriet må også renses alt for smitte. Det sliter veldig på klærne, og ulltøy bli ødelagt. Det er dessuten ganske fysisk tungt å smittevaske. Dessuten vet vi aldri hvor bakterien er. Tåken fra roboten legger seg over hele rommet og desinfiserer alt.

Virksomhetsleder Anne Kristin Knudsen i Løten sier at behovet for å hindre smitte har økt med samhandlingsreformen.

- Pasienter blir skrevet ut som ferdigbehandlet fra sykehuset, men de er ikke friske. Det er kjempeviktig at smitte ikke blir spredt videre på våre avdelinger. Våre beboere er veldig svake i utgangspunktet. Smitte kan ta livet av dem. Det vil vi ikke oppleve. Vi ønsker at de skal ha en god alderdom, sier hun.

Før helsetunet fikk Skureguri, hadde de som regel ett utbrudd av omgangssyke av norovirus i

året. Det er det slutt på etter innkjøpet av roboten i 2017.

- Vi vet ikke om det skyldes Skureguri, eller om vi har vært heldige. Renholderne er blitt mer oppmerksomme på smitte, og vi har et godt samarbeid med helsefagarbeidere og sykepleiere, sier Aas.

Kritisk avdelingsoverlege

Martina Hansens Hospital og Drammen sykehus er blant sykehusene som har tatt i bruk roboten.

- I fjor hadde vi et stort utbrudd av resistente tarmbakterier (VRE) i Drammen, og da var den veldig nyttig å ha. Hydrogenperoksid tar livet av nesten alle mikroorganismer, det er det som er så smart, sier smittevernoverlege Mette Walberg i Vestre Viken til Budstikka.

Ullevål sykehus har prøvd den, men besluttet ikke å bruke den mer, opplyser avdelingsoverlege Egil Lingaas ved avdelingen for smittevern.

SYKDOMSSMITTE

♦ I 2018 mottok Folkehelseinstituttet 140 varsler om mistenkte eller verifiserte utbrudd av smittsomme sykdommer i helseinstitusjoner.

♦ 98 av utbruddene skjedde på sykehjem, 37 på sykehus 5 på andre institusjoner.

♦ Vanligst på sykehjem i 2018 var smitte av norovirus, influensavirus, Staphylococcus aureus meticillinresistente bakterier (MRSA) og skabb.

Kilde: Folkehelseinstituttet

Han mener det er mer effektivt og billigere å vaske manuelt.

- Vi tror at teknikken kan brukes i visse situasjoner. Manuell rengjøring er i utgangspunktet en sårbar metode. Det er avhengig av at man gjør ordentlig rent, for eksempel på dørhåndtak. Derfor kan det være besnærende bare å trykke på en knapp

for å desinfisere. Men desinfisering med robot tar flere timer, og rommet blir stående ubrukt, sier Lingaas til Kommunal Rapport.

Forsvarer kjøpet

Roboten i Løten kostet rundt 250.000 kroner, opplyser ordfører Bente Elin Lilleøkseth (Ap). Det var formannskapet som enstemmig bevilget pengene.

Ordføreren er svært fornøyd med kjøpet. Og barnehager har lånt roboten når det har vært omgangssyke der.

- Vi er opptatt av å forbedre kvaliteten i hverdagen for innbyggere og ansatte. En slik desinfeksjonsrobot vil kunne bidra til å redusere faren for utbrudd av blant annet oppkastsjau og diaré, og det vil også være smittehemmende for de ansatte, sier Lilleøkseth.

Hun sier at roboten også bidrar til å lette arbeidshverdagen til renholderne.

BERIT.ALMENDINGEN, 480 33 259
berit@kommunal-rapport.no